

Trúarverja

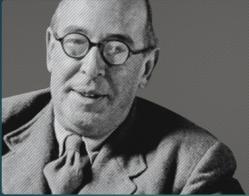
Men halgið Krist sum Haran í hjartum tykkara; verið altið búnir til verju tyri hvernigum manni, sum krevur roknakap av tykkum fyrir ta vón, sum er í tykkum, men tó við spáktori og ótta (I Pæf 3,15).

Trúarverja upp í gjøgnum heimssöguna

Paulus í Athen

Justin Martyr (ein av apologetunum)

C.S. LEWIS
1898–1963

"Um kristindómur er ósannur, tá hefur hann ongan týdning. Um hann er sannur, tá hefur hann óendaligan týdning. Tað einasta, ðó hann ikki kann vera, er eitt sindur týdningarmikil."

Nútiðar mentanarliga og samfelagsliga stöða bjóðar kristnu kirkjuni av til at vera meira offensiv í almennum kjakið og samtalu. Í einum pluralistiskum samfelagi er kristindómur ikki longur ein sjálfvögja, og tess vegna má kirkjan í opnari samrøðu verða nógv betur í síni próvferslu fyrir sannleikanum og týdninginum hjá kristindóminum.

Fideisma (lat. fides)

- ▶ Fideisman sigur, at tað, sum hefur við átrunað og guðfrœði at gera, skal góðtakast av trúgv, uttan at blanda vit og skil uppí.
- ▶ "Hvat hefur Athen við Jerusalem at gera?" (Tertullian).

Tertullian (ca. 160–225 e.Kr.)

Kristin anti-intellektualisma

Evangelisk anti-intellektualisma er í grundini bæði ein góða og ein synd. Hon er ein góða, fí at hon er ein meinbogi og ein snávingarsteinur, sum óneyðugt hindrar álvarsumum mennskjum af umhugsu kristnu trúnum og at koma til trúgv. Hon er ein synd, fí at hon noktar at elska Gud við öllum huganum, mótfegls teimum báðum stóru boðunum hjá Jesusi.

Hitt stóra boðið í lögini

- ▶ "Tú skalt elska Harran, Guð tín, av öllum hjarta tínum og av allari sál tini og av öllum huga tínum!" (Matt 22,36-37),
- ▶ Grikska orðið *dianoia*, sum er umsett til "huga" í okkara Bíblíu, sípar til okkara *vit og skil*.

Hvat er trúarverja so?

ἀπολογία

"...men halgið Krist sum Harran í hjartum tykkar; venð altið bún til **verju** fyrir verjum manni, sum krevur roknskap av tykkum fyr i vón, sum er í tykkum, men tó við spakföri og ótta" (1 Pæt 3,15).

Merkning

① A speech of defense (verjutala)
② The act of making a defense (at veita verju)

Arndt, W., Danker, F. W., & Bauer, W. (2000). A Greek-English lexicon of the New Testament and other early Christian literature.

Lýsing & nýsla

- Grikska orðið "apologia" veitir okkum grundarlag í Bibluni fyr "trúarverju", nakað, sum eisini verdur kallað: "apologetik".
- Og Pætur sigur, at vit "altið" skulu verða klár til at veita eina verju fyr i vón, sum er í okkum.

Trúarverja virkar serliga innan trý umráði

1. Trúarverja verður brúkt til at staðfesta kristna sannleikan og at sannfara tey, sum ikki frúgva, soleiðis, at hesi venda um og koma til frúgv á Jesus.
2. Trúarverja verður brúkt til verju, ták ið gleðibodskapurin verður álopin.
3. Trúarverja er við til at styrkja okkum í trúnni.

Douglas Groothuis

Samanumdrigið snýr tað seg um hefta. Vít mugu ærliga royna at læra okkum at kenna sannleikan í hini bíbilsku heimsfatanini og at gera hann kendan fyrí so móngum sum gjörligt og við teimum bestu taku pröfverslum. At kenna Gud í Kristi merkir, at vít ynska at gera hin kristna sannleikan kendan fyrí óðrum á tann mest sannförandi mátan sum gjörligt. At vera skapðaur í Guds mynd merkir, at öll okkara vera eigin at miðja eftir at cera Gud við hinum kristna vitnisburðinum. Ein tyðningarmikil partur av hesum vitnisburði er hin kristna trúarverjan.

Er Gud til?

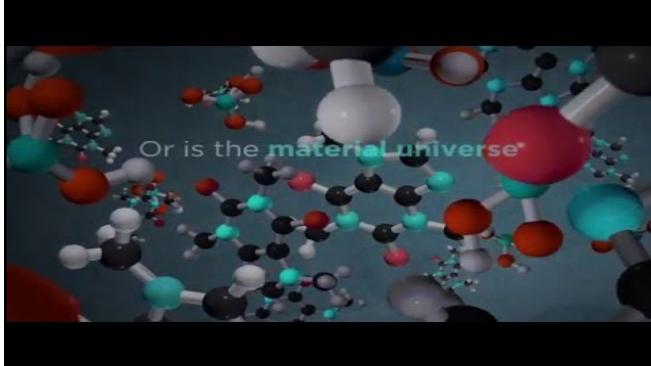
"Himin boðar háttign Guðs, hans handaverk hválvið ger kunn. Dagur frá degi örðum mælir, nátt eftir nátt talar fróðskap. Úttað orð og aftan telu, utan at með hans hoyrist, fer boðan hans um alla jörðina út, hans frásögur til heimisins enda" (Sl 19,2-5).

Meginreglan: Ein og hvør ávirkan krevur eina nøktandi orsök

- ▶ Alt, sum byrjar at vera til, hevur eina orsök
- ▶ Sniðgáva krevur ein sniðgeva
- ▶ Morallög krevur ein morallöggeva

Kosmologiska próvgrundin

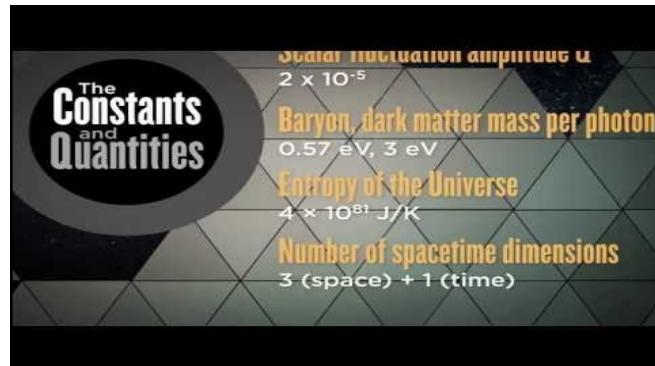
Stavar alheimurin frá einum persónligum og máttmíklum skapara, ið stendur uttanfyrir hitt natúrliga og evnisliga ökið? Ella varð alheimurin brádliga til burfurúr ongum og utan grund? Hvati er mest sannlíkt?

Or is the material universe*

Próvgrundin frá sniðgávu

Er hin forgreidda og neyvstillaða sniðgávan í alheiminum, þæði innan lívfröði og alisfröði, eitt úrslit av tilvild? Ella "tykjast" allir hesir lutir at vera sniðgivnir, nevniliða tí at talan **er** um ein veruligan og skynsaman sniðgeva? Hvatt er mest sannlíkt?

Moralska próvgrundin

Um onkur til dömis spyr: "Er tað altið skeivt at sína fólk fyrir shuttleikar?" so svara vit: "Ja, sjálvandi!" Tað er altso sumt, ið er grundleggjandi skeivt. Ein morallógg finst, ið ikki er treytað av meiningini hjá menniskjum. Men spurningurin er so, um nakað fast grundarlag er fyrir síðari morallógg, um Gud ikki er til.

Lee Strobel

Fyri at halda á við at vera gudloysisingur, móttí eg trúgva, at einki var atvold til alt, at einki lív var atvold til lív, at tilvild var atvold til neyvstilling, at ruðuleiki var atvold til upplýsing, at eingin vitan var atvold til tilvitan, at óskynsemi var atvold til skynsemi. So stóra trúgv hevði eg rætt og sloëtt ikki.

Sendiboð í Krists stað

"Vit eru tí sendiboð í Krists stað, sum var tað Guð, ið áminti við okkum. Vit biðja í Krists stað: Verðið sátt við Guð!" (2 Kor 5,20).

"Tit eru bræv okkara, innskrivað í hjørtu
okkara, kent og lisið av øllum menniskjum,
tí at tað er eyðsæð, at tit eru bræv Kristi,
fingið í lag av okkum, skrivað ikki við blekki,
men við anda hins livandi Guðs, ikki á
steintalvur, men á hjartatalvur av kjøti" (2
Kor 3,2-3).

Vitan

Vísdómur

► Navigatióón

- Trý sløg av spurningum kunnu nýfast, tá ið ein skal stýra taktiskt fíjøgnum eina samtalu:

 1. Hvat meinar tú við?
 2. Hvussu ert tú komin til hesa niðurstöðu?
 3. Leiðandi spurningar.

Persónleiki

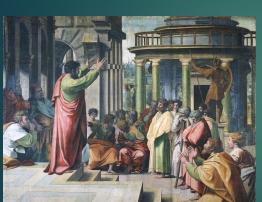

- ▶ "Umgangist við vísdómi tey, sum eru uttanfyri, so at tit keypa hina lágaligu stundina! Tala tykkara veri aitð dámlig, kryddað við salti, so at tit vita, hvussu tit eiga at svara einum og hvørjum serstakliga" (Kol 4,5-6).

Paulus sum fyridømi
Áps 17,16-23

Paulus sum fyridømi
Áps 17,16-23

- ▶ Sannføring
 - ▶ Áps 17,2-4a
 - ▶ Áps 18,4
 - ▶ Áps 19,8
- ▶ Lopfjøl til gleðiboðskapin
- ▶ Samband við áhoyraramar
- ▶ Hvussu kunnu vit so brúka fyridømið hjá Paulusi í okkara samanhangi?

Vitan, vísdómur og persónleiki

